

Kópafríðing í finsku vikini

Svenskarar og finnar hava altíð veitt kóp í Eystursjónum, og á estisku oyggjunum hefur kópaveiðin verið hövudsáttinn. Fyrr var vanligt at siggja kóp á hesum leiðum, men hesi seinastu 30 árin hefur hann verið so sjáldsamur, at menn eru farnir at tala um vandan fyri oyðing.

Nú eru londini við Eystursjógvn farin undir kanningar av støðuni hjá kópnum. Millum annað verða kópar taldir úr helikoptara.

Kópur etur ikki bara fisk

Tíverri hefur tann meining rátt bæði í Sovjki, Finnlandi og Sovjetsamveldinum, at kópur etur stórar nøgdir av gagnligum matfiski. Í Englandi og Finnlandi var tað so galið, at mynguleikarnir góvu virðislon fyri hvønn dripnan kóp — sum um hann var ránsdjór. Men tað er víðindaliga prógvað, at kópaveiðin lutvist er samansett av kombikkum, smásild og krabbadýrum, sum ikki hava vinnuligan týðning.

Fríðing gevur góð úrslit

Fyri 50 árum síðani fríðaðu sovjetisku myndugleikarnir ísbjørnina á Komandor-oyggjunum og Tjulenij-oyinni í norðasta parti av Kyrrahavinum — og nú er ísbjørnatalið á hesum oyggjum 25 ferðir so stórt.

Fyri at bjarga eystursjóvarkópinum undan týning ætla myndugleikarnir nú at lýsa fríðing av økinum rundan um Kurgalesina í sovjetiska partinum av Finsku Vikini.

Samhandil

Í 1955 hevði Sovjetsamveldið samhandil við 26 nýfræls lond. Hetta taler í dag vaks til 78. Uttanríkis-handilin hjá Sovjetsamveldinum við menningarlandini var í 1960 7,8% av øllum til sovjetiska uttanríkis-handlinum. Hesin partur var í 1976 vaks til 11,5%. Sovjetiski samhandilin við menningarlandini veksur tvær ferðir so skjótt sum samhandil- ið tey framkomnu landini.

Køld rekord

Atomisbrótarin »Sibir« hefur siglt ta 4400 sjómila longu ferðina úr Murmansk til Okhotska Havið upp á 17 dagar. Túrun, sum alla tíðina gekk gjøgnum tjúkkann ís, er tann skjótasti, sum higartil er gjørdur.

Trygdartiltøk á havinum

Sjóferðslulond um allan heim eru vorðin samd um tiltøk, ið áseta skulu fastar reglur um minstukrøv til útbúgving og duguleika hjá sjófolki. Hetta hendi á fundi, ið hildin hefur verið í London innan ráðgevandi sjóferðslustovni Sameindu Tjóða, IMCO.

72 av limalondunum tóku lut á fundinum, ið USA hevði kallað saman til.

Aðalskrivarin í IMCO, indarin Chandrika Srivastava, sigur, at samtyktin er eitt týðningarmikið tiltak til at fremja tryggleikan á sjónum. Tær nýggju reglur koma einahelst at fáa týðning fyri navigasjonina og kunnu eisini hjálpa til at minka um dálkingina av havnum. Hann visti til, at 80 av øllum vanlukku á sjónum, standast av menniskjansligum ávum.

Eftir hvat ið frættist hefur á fundinum verið ein viss ósemja millum umboð fyri menningarland og idnaðarlond um, hvussu reglurnar skuldu orðast. Meðan menningarlandini hava borið ótta fyri, at reglurnar kundu koma at bera við sær stórar fíggarligar byrðar, hava idnaðarlondini ikki havt henda ótta, og tey ynsktu, at nýggju ásetanir skuldu verða so bindandi sum gjørligt. Tað eydnaðist kortini at røkka fram á eina semingsloys, ið øll lond kundu góðtaka.

Amerikanarar komu við uppskoti teirra, aðrenn vanlukkan hendi á risatangaskipinum »Amoco Cadiz«, sum í vár fór á land í Bretagne í Frankaríki við 200.000 tonsam av olju innanborða — stórar partur av hesi olju lak út í havið og elvdi størstu oljudálking í mannaseguni, avleiðingarnar av hesi vanlukku koma í ein vissan mun at fáa týðning fyri tær reglur, ið fundurin ásetti.

Heimsætlan fyri fiskiveiðu fram til ár 2000:

30 miljardir til fiskivinnuna

Fram til ár 2000 er ætlanin at leggja ikki minni enn 30 miljardir dollarar í fiskivinnu og fiskiforðisligar kanningar kunnger matvøru- og búnaðarstovnur Sameindu Tjóða, FAO.

— Hetta kemst av, at neyðugt verður við munandi øktum fiskiskapi um allan heim orsakað av fólkavæstrinum og vaksandi nýtsluni av fiski til matna uppá fólk, sigur W. P. Appleyard, ið stendur á odda fyri menningarætlan FAO's. Vit hava mett, at núverandi

heimsveiðumongdin, ið er umleið 70 miljónir tons árliga, kemur at røkka uppá 120–170 miljónir tons, og tí verður talan um stórar peningaløgur.

Tey lond, ið hava størstu fiskiveiðuna koma at víðka samvinnuna við lond, ið eiga góð fiskioki, men sum ongan fiskiðnað eiga í løtuni.

— Risastóru trolararnir, sum í løtuni jagstra fiskin um allan knettin, verða skjótt saga blott, legði hann aftrat. Og fiskiverksmiðjuskipini, ið tey stóru idnaðarlondini

eiga, koma at verða rikin á ein annan hátt, so hvørt sum nasjonalir og regionalir fiskiflotar verða stovnssettir.

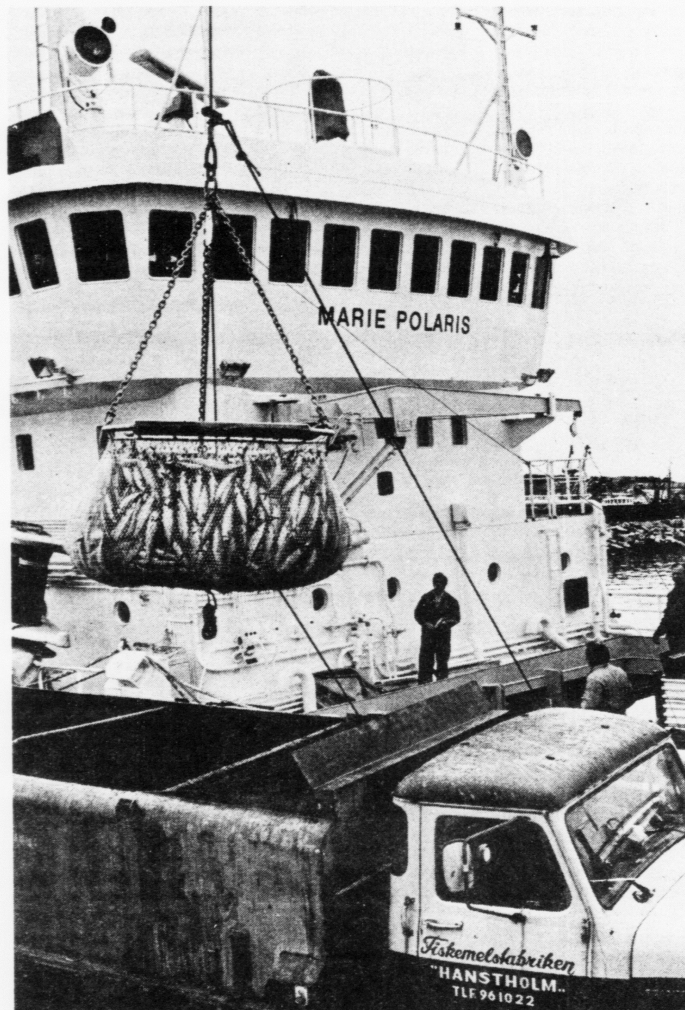
— Og Appleyard leggur aftrat:

— Ein broyting í sjálvum fiskiskaps-mynstrinum kemur at verða endin. Í summum londum verða fiskiflotarnir rikin av tí almenna, ið øðrum eruteir at privatum hondum. Summi lond vilja geva øðrum serloyvi.

Yvirlitið niðanfyri visir, at Danmark er nr. 9 í stødd sum fiskivinnutjóð,

og í nummarføð eru londini annars hesi í tonsatali:

1 Japan	10.619.917
2 USSR	10.133.670
3 Kina	6.880.000
4 Peru	4.343.125
5 Noreg	3.435.256
6 USA	3.003.901
7 Suður Korea	2.406.685
8 India	2.400.000
9 Danmark	1.911.637
10 Thailand	1.640.396
11 Spania	1.483.162
12 Indonesia	1.448.000
13 Philipinarnar	1.429.811
14 Chile	1.264.214
15 Suður og landsynnings Afrika	1.212.214
16 Canada	1.135.701
17 Ongland	1.050.722
18 Vietnam	1.013.500
19 Ísland	986.137
20 Brasilía	950.000
21 Taiwan	900.000
22 Frakland	805.925
23 Norður Korea	800.000
24 Póland	750.072
25 Bangladesh	640.000
26 Mexico	572.285
27 Burma	501.560
28 Nigeria	494.767
29 V-Týskland	454.440
30 Italia	420.278

Tekur 25.000 kassar av makreli

Hetta er størsti fiskitrolarin í Danmark, »Marie Polaris«, ið eigur heimstað í Hirtshals, og sum um dagarnar til fiskiðnaðan í Hanstholm landaði 800 kassar av makreli í úrtíð. Trolarin noyddist í havn, tí okkurt var í ólaga við navigasjonstólunum. Hann kann annars ferma 25.000 kassar, og teir kundu hava uppi 1.200 tons av fiski í lastini.

»Marie Polaris« er bygdur á Ålborg Værft fyri knappar 30 miljónir krónur, hann er 54 metrar til longdar og 11 metrar breiður. Maskinkraftin er 2.250 hk og 15 mans eru við trolaranum.

Allur fiskur verður goymdur í kølitangum, bæði fiskur til matna og idnaðarfiskur.

Í Schweiz eta teir nú meiri av fiski

Við einari framgongd uppá 6 prosent í mun til 1976 røkk innflutningurin av fiski í Schweiz í 1977 uppi tilsamans 29.773 tons, ella størsti fiskainnflutningur, ið landið nakrantíð hevur havt. Alt bendur tí á, at fólk í hesum landi, ið av náttúrligum orsøkum má flyta inn allan tann fisk, ið teirvar, er farið at eta meiri og meir av fiski.

Tað er tó vert at geva gætur, at vøxturin í schweisiska innflutninginum í fyrstu syftu fevndi um feskvatnsfisk, t.d. vaks innflutningurin av laks í árum og vøtnum í grannalondunum við 30%, og innflutningurin av feskvatnsfiski, skorin til flak, varð tvífaldaður. Men óking hevur eisini verið í landsins innflutningi av isadum ella frystum havfiski og av skelja-sum dósamaturl.

Í Schweiz flyta teir eisini inn rækjur í stórum mongdum, og Danmark hevur vunnið sær góðan rækjumarknað.

Uppá fólk ið ótu teir í Schweiz í 1977 tilsamans 5,31 kg í meðal móti 4,85 kg í 1976.